

Motion till SRB-föreningens stämma 2013

Nr 1

SRB-föreningens roll i avelsarbetet

De senaste åren har SRB-föreningen alltmer trätt tillbaka i avelsfrågor. Trots att föreningen, dess styrelse och övriga medlemmar lägger tid och resurser på att marknadsföra och tala väl om rasen i SRB-bladet, övriga tidningar samt vid mässor och andra sammankomster upprepas från styrelsen gång på gång det sorgliga faktum att vi inte har något egentligt inflytande över avelsarbetet.

I föreningens stadgar, senast antagna på stämman 2009, står som första punkter att föreningen skall främja aveln med SRB genom rådgivning, upplysning, besiktning och stamboksföring, men inga ansatser att följa dessa förefaller ha tagits.

Som fälthuvudman för stamboken har SRB-föreningen lagt mycket tid och kraft under det senaste året på revidering av stamboksreglerna, men utan garantier för att den kan genomföras ekonomiskt eller kommer att följas och respekteras av de parter som har den egentliga makten över aveln.

Den enda lojalitet SRB-föreningen rimligen bör ha är med SRB-rasen. Ambitionen att vara en fristående förening är meningslös om inte föreningen har eller tar makt att påverka. Ambitionen att ha en egen ras är meningslös om inte makt och vilja finns att styra över den.

Vi yrkar på att SRB-föreningens styrelse

vinnlägger sig om att värna SRB som ras och förening som ett fristående, attraktivt alternativ, ***skall utgöra*** en kanal för medlemmarnas åsikter gentemot avelsföretag och husdjursföreningar och arbetar aktivt för en starkare position i avelsdebatten samt ***verkar för*** en framsynt, rättvisande avelsvärdering och ständigt bevakar pågående forskning som kan framhäva SRB-rasens fördelar.

Skänninge 21 mars 2013

Östergötlands SRB-klubb

Motion till SRB-föreningens stämma 2013

Nr 2

Tjurmoderkvalitet och information

Ojämnheten inom SRB-rasen beskrivs ofta som en styrka för att den visar på en genetisk spridning. Tvärtom, vill jag hävda, är den rasens största svaghet och har fått många att avstå från ungtjurar och i värsta fall alla SRB-tjurar. Dessutom kan man efter en snabb titt på VG:s aktuella ungtjurslista starkt ifrågasätta den genetiska spridningen. Att försöka minska inaveln genom nya raselement ökar snarast ojämnheten.

Den slumpmässiga ungtjursanvändningen är en förutsättning för säkra avelsvärden och får naturligtvis inte tummas på. Det man kan göra är istället att skärpa kraven på vad som sätts in. Att genom ett hårt och konsekvent urval minska spridningen i fenotyp och samtidigt till och med öka bredden i härstamningar borde, med dagens resurser och överflöd av noggrann information från kokontrollen, vara fullt möjligt.

Det som VG redovisar om ungtjurar på hemsidan idag är i bästa fall moderns produktions-siffror (som utan relativtals mot besättningen egentligen är totalt betydelselös), exteriörbedömning, NTM samt hennes avelsvärden för produktion och exteriör (som ju bygger till största delen på fars och morfars avelsvärden och därför övervärderar dåliga djur i en bra dottergrupp och undervärderar bra djur i en dålig dottergrupp). Mormödrarnas prestationer slutade man att öppet redovisa när hemsidan gjordes om för ett antal år sedan.

Med omkring 30 % säkerhet tas genomiska avelsvärden som orubblig sanning och som ursäkt för att inte bry sig om tjurmödrarnas egen prestation. Sannolikheten att ge en bra avkomma borde ändå vara större för ett bra djur än ett dåligt, oavsett vad teorin runt genomiska index säger.

Om spridning inom elittjurarnas dottergrupper redovisas ingenting öppet, även om markanta skillnader torde förekomma.

Vi yrkar på att SRB-föreningens styrelse arbetar för att Viking Genetics

- för sitt avelsarbetes trovärdighets skull ställer högre krav på tjurmödrarnas fenotyp (bra exteriörbedömning och relativ produktion i flera led) och redovisar detta öppet på sin hemsida. Det bör diskuteras ordentligt i rasstyrelsen och kunna motiveras med till exempel en mycket udda härstamning om en ungtjur vars mor har exteriörpoäng mindre än rasens medeltal skall sättas in.
- lättåtkomligt redovisar spridningen på elittjurarnas dottergrupper, för att alla skall kunna välja tjur efter egen övertygelse.

Exempel på "tjurmödrars" exteriörbedömning:

K84 B70 B86(FIN), K79 B78 J78 (SE) K79 B75 J79 (FIN), K76 B77 J64 H70 (DK)

Skänninge 21 mars 2013

Östergötlands SRB-klubb

Motioner till SRB-föreningens stämma 2013

Nr 3

Att framhäva SRB-rasens fördelar

SRB har sedan många år gjort sig känd som en ras med mjölk kvalitet och goda hälsoegenskaper som dess mest uppenbara fördelar. Rasen kan enligt åtskilliga opartiska undersökningar uppvisa ett lika bra ekonomiskt netto som Holstein, trots en lägre produktion av mjölk.

Det har emellertid visat sig svårt att nå ut med detta budskap.

I kokontrollredovisningar framgår inte rasskillnader i annat än produktionsnyckeltal, och det framgår därför inte skillnader i till exempel celltal, sjuklighet och utslagning.

Vi yrkar på att SRB-föreningens styrelse arbetar gentemot Växa Sverige med frågan om sårredovisning av *alla* nyckeltal inom kokontroll och Nyckeltal Djurvälstånd.

Skänninge 21 mars 2013

Östergötland SRB-klubb

Nr 4

Att framhäva SRB-rasens fördelar

NTM framställs som ett mått på kornas avelsmässiga potential för totalekonomi. Ett rasneutralt NTM uttryckt i SEK/DKK/Euro jämfört med medelkon skulle på ett mer rättvisande och lättfattligt sätt illustrera verkligheten och kunna framhäva SRB gentemot Holstein. Systemet användes några år i mitten av 1990-talet (dock rasvis).

För att detta skall få avsedd effekt på sikt måste dock de senaste årens antydning om stigande celltal och ökande dödfödslar och kalvningssvårigheter, om än från en låg nivå, tas på allra största allvar och motverkas.

Jag yrkar på att SRB-föreningens styrelse arbetar gentemot NAV med frågan om ett förändrat NTM, enligt ovan, och gentemot Viking Genetics med frågan om ett oförminskat tryck på SRB:s hälsoegenskaper.

Aneby 21 mars 2013

Klas Johansson *OBS egen motionerna*

5

Juwerkvalité

För att öka SRB-rasens konkurrenskraft gentemot andra raser vill vi att juwerkvaliteten skall bedömas. Ett elastiskt juver är viktigt för hållbarheten. Juwerkvalité bör vara med som en delegenskap på juver men behöver inte viktas i NTM.

Yrkar därmed att SRB-styrelsen arbetar för detta och att motionen skickas vidare till rasstyrelsen i Viking genetics, Växa Sverige och Styrgrupp avel.

SRB-klubben Skaraborg

6

Motion till SRB-stämman

Många lantbrukare med nybyggda ladugårdar skaffar sig mjölkrobotar. Redan nu mjölkas ca 10 % av korna i Sverige med hjälp av mjölkrobotar av skilda märken. Det har fört med sig att djuren inte är vana vid att någon tar dem på juvret. Ett problem vid robotmjölkning är att vissa kor har för tätt mellan bakspenarna. Dessa kor blir ofta misslyckade och måste letas upp och spenarna tas isär för hand för att roboten ska kunna mjölka dessa. Det medför att kon kan sparka personen som sköter roboten rakt i ansiktet, eftersom han ofta sitter på huk bakom kon.

När jag har tittat i tjurkatalogen har jag sett tjurar med juverligament under medeltalet men tätt mellan bakspenarna, samt tjurar med juverligament över medeltalet men brett mellan bakspenarna. Jag har haft bedömare från husdjursföreningen hos mig som har bedömt förstakalvare, men bedömaren som bedömde förstakalvarna kände inte efter med handen hur djupt eller grunt juverligamentet var. Hur ska bedömaren kunna bedöma juverligamentet om de inte känner med handen hur djupt eller grunt juverligamentet är. Juverligamentet har ju stor betydelse för spenplaceingen. Detta med tätt ansatta spenar bak är inte bara ett problem för SRB utan även för holstein.

Jag tycker därför att SRB-föreningen ska påtala för de instruktörer som håller i sambedömningsövningarna för bedömare att det är viktigt att känna efter hur djupt mittligamentet är. I Norge är det t. ex fingerbredden som avgör hur djupt juverligamentet anses vara. Avståndet mellan bakspenarna är en viktig egenskap för SRB om rasen ska ha någon framtid då antalet robotbesättningar ökar.

Roger Nilsson

Roger Nilsson

Motioner ungdomsgruppen

7

Motion1 - Bedömning av kota

Då lösdrifter är framtidens djurstall och bra ben och klövar viktigt för djurens funktion och hållbarhet yrkar vi på att SRB-föreningen uppmanar Växa att i precis som i Finland lägga till och bedöma kotans vekhet vid exteriörbedömning som en icke-viktad men redovisad egenskap (som tex. tillväxt) Veka kotor och spretig klövform ger försämrade rörlighet och troligtvis fler kostsamma klövproblem som tex Limax.

8

Motion 2 – Standard på tjurmödrar

Då SRB har betydligt sämre säkerhet på genomiska tester än Tex. mer inavlade raser som Holstein ökar vikten av att ha en hög standard och säkerhet på de hondjur som används som tjurmödrar. Precis som produktion, exteriör och hälsa har en arvbarhet av varierad grad beroende på egenskap från tjur till avkomma måste en liknande arvbarhet finnas för sannolikhet av nedärvning från moder till tjur. Dvs att tjurmödrar med tex. hög produktion (på fenotyp) har högre sannolikhet att lämna söner som ger döttrar med hög produktion. Alltför ofta "slinker" det igenom tjurar genom "nålsögat" där mödrarnas standard är minst sagt undermålig. Som ex kan nämnas ungtjurar vars mödrar mjölkat under 6000 kg mjölk, mödrar med nedåt 60 på juverbedömning etc. Extra olyckligt blir det när många av dessa ungtjurar har härstamningar av hög koncentrationsgrad i populationen tex med Peterslund, Brolin, Kelli och utbudet av tjurmoderkandidater av hög standard både till fenotyp och genotyp borde vara förhållandevis god. Principen borde vara att ju vanligare härstamning desto högre krav på HÖG och JÄMN (fenotypisk-) prestation från modern. Tex. borde lägsta nivån på tjurmödrar efter kombinationen Brolin- Peterslund hålla mycket hög standard då avkommor till dessa har ett mer begränsat användningsområde pga sin härstamning och att "prångla ut" ungtjurar med högre osäkerhet ytterligare begränsar användandet av de bästa elittjurarna i senare led. Hög standard betyder ingen samlad delexteriör under 83 poäng, särskilt viktigt ben och juver, och produktion väl över medeltalet för rasen eller i undantagsfall kor som mjölkat betydligt än besättningsmedeltal!

Vi yrkar på att SRB-föreningen tillsätter en arbetsgrupp för att ta fram ett förslag på en glidande skala för lägsta nivån av fenotyp på tjurmödrar beroende på härstamningens frekvens i populationen, där vanligare härstamningar beläggs med högre krav för att användas som tjurmoder. Detta i ett led för att höja nivån på tjurmödrar, ökad jämnheten på ungtjurarna och på sikt SRB rasen!

Motion till SRB-föreningens stämma 2013

Uthållig avkastning – Flack laktationskurva

När kor blir dräktiga reagerar somliga med att markant minska sin mjölkproduktion, medan andra håller ut och på så vis producerar förhållande vis mer mjölk i den senare delen av laktationen. Vi föreslår därför att; Det utreds vad denna skillnad beror på.

Vi föreslår också att; De gener, som styr vad som händer med avkastningen efter kon blivit dräktig identifieras, så att det med genomisk selektion går att hitta de som har bäst anlag för en flack laktationskurva.

Målet bör vara att ta med egenskapen uthållig avkastning i avelsvärderingen.

Som bakgrundsinformation kring denna fråga hänvisas till artikel i SRB-bladet nr 1 2013, om NAV mötet i januari.

Styrelsen Hallands SRB-klubb genom Alf Eriksson